

САНА ОЛОХ

Хаймат
1931 сэл элтыннь
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭННТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№ 66 (4489) 1974 сэл. Ыам ыйын 30 күнэ ЧЭППИЗ Сманата 2 харчы

Мэччирэн ыйдарыгар — өлгөм үүтү

Эрлик Эристиин аатынан колхоз сүөсүһүттэрин
республика бары ыанньыксыттарыгар, бостууктарыгар
ЫНҢЫРЫЫЛАРА

Бийиги, Эрлик Эристиин аатынан колхоз ыанньыксыттары уонна бостууктары, ССКП XXIV съездин, партия Ини Комитетин киниик сыллардаары Илсумнарын уураахтарын олоххо киллэрэн үүтү ылымга уонна кинини сөдүтүп-каалаһына социалистическай эбэһээтэлистибэтин аһара төлөрөн, төхсүс пилетка үбүс сылын ситиһилээхтик түмүктэбиппит. 1972—1973 сыллардаагы общественной сүөһү кыстыгар Бүтүн Союзтаагы социалистическай куоталаһыга үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэн, ССРС Тыатын хаһаайыстыбатын министрствотын итинэн ПСБКСК пилитнай Кыһыл Знамяларын ылар чистэмминит. Оттон ааспыт сэл түмүгүнэн тыа хаһаайыстыбатын бөдүрүстэлэрин ылымга уонна сөдүтүп-каалаһына үчүгэй түмүктэбиппит иһин, РСФСР Тыатын хаһаайыстыбатын министрствотын, ПСБКСК көһөрүлүс сылдьар Кыһыл Знамяларын ылыһыт.

Быйылгы сэл бастагы илэртэһигэр хаһаайыстыбалар республикатаагы куоталаһыларыгар ылайылааһын тахсан, ССКП обкомун, Саха АССР Министрдарын Советын, ПССУОС уонна ЫБСЛКС обкомун көһөрүлүс сылдьар Кыһыл Знамяларын ылар чистэмминит. Оттон үүт ыамыгар ааспыт сыллаагы үрдүк көрдөрүүлэрибит иһин Саха АССР Министрдарын Советынан итинэн ПССУОС президиумунан өлөхтөмүт «Үрүн илгэ» чоронунан наараадалаһымыт.

Бүтүн Союзтаагы социалистическай куоталаһыга кылтан общественной сүөһү быйылгы ыарахан кыстыгы балачча үчүгэй көрдөрүүлэрдээх түмүктэбиппит. Сыл сабаланыытытан хас биридн ынахтан үүтү ылыы, былаанга көрүлүбүтүннээбэр, 16-лыы килограммынан үрдэтиннэ, ити ааспыт сэл туһааннаах кэмнээбэр 905 центнеринэн үрдэтилиннэ. Бийиги бастын ыанньыксыттарыбыт А. Т. Кузьмина сэл түөрт ыйын түмүгүнэн хас биридн фуражнай ынарын ахсыттан 1407-лн, А. М. Титова 810-нуу, А. И. Ноева 748-тым кг үүтү ыагылар. Итиник үчүгэй көрдөрүүлээх үлэһиттэр арыада суохтар.

ССРС Верховнай Советын быһбарын ланинэри социалистическай куоталаһыга киллээн уонна ССКП КК партияда, советскай норуотка Ыгырытыгыгар эппиэттээн үүт ыамын тэтимнэ мөлтөһөөтү туһугар эбэһээтэлистибэлэбиппит. Мэччирэнн көдүүстэхтин туһанан сайынны түөрт ыйга хас биридн фуражнай ынахтан 1100-түү килограмм үүтү ыырга сорунтанымыт. Ити ааспыт сыллаагы көрдөрүүбүттөн 106-лыы кг үрдүк.

Ити ылынар социалистическай эбэһээтэлистибэтин төлөрөн иһин маным дыһаллары олохтуохпунт:

- бары ыанньык фермаларга бос ыйын 5 күнүгэр дээрн тэрээһиннээхтик сайылдыкка көһөрүөхпүт, бастын дьоннортон бостууктары сүүмэрдээн маршруттаан маччинини тэрийнэхпүт;
- сайылык-маччинны күннэрттэн бары фермаларга паары үөскөтөр олохтору тургортон лабыктанан, күөх отунан убаас көөннөрбөү өкөрөн, биридн төбөдө күнүгэ 30-нуу килогрантан итэһэһа сүөһү ситиһэхпүт;
- төрөөбүт бургуннастары көрүүнү-истинини лаппа тулсарыахпыт уонна раздойга туруоруохпунт;
- фермаларга ула күннээги бэрээдэгин, зооветеринарнай уонна санитарнай быһабылалары кытаанахтык тутуһуохпунт, үүт хаачыстыбатын тулсарыахпыт;
- республика бастын ыанньыксыттарыбыт опытыларын, наука ситиһилэрин маалды үөрэтэхпүт уонна туһааннаах үлэбитигэр туһаннаахпыт;
- балаһан ыйыгар үүт ыамын туһарбөү наадаһан турнеһеһы, күөх үүнээйини эрдэттан ыһаахпыт, сиилэһи сөдүтүп-каалаһыны ыһаахпыт;
- үүт ыамыгар графикаһыт хайдах туолан иһэрин декада ахсын түмүктээн көрүөхпүт итинэн баар итэһэстэрибитин тутатына туоратан иһнэхпүт;
- фермалар ахсын специалисттар уонна опытаах ыанньыксыттар аһар сүөсүһүттэри шөфтөһөн үөрэттиһэри ситиһэхпүт;
- бары манньык фермаларга көрдөрөн агитацияны уонна кыһыл муунуктары бос ыйын 5 күнүгэр дээрн өкөрүөхпүт, улахан фермаларга продавеһа суөх ларектары үлэтиһэхпүт.

Байбэтигэр итиник үрдүк эбэһээтэлистибэни ылынан туран, республика итинэн оройуон бары ыанньыксыттары, бостууктары маччирэн түөрт ыйыгар үүт ыамын үрдэтэр иһин социалистическай куоталаһыга бийигини кытта киллэргитигэр ыгырабыт!

БИР ИДЭЛЭЭХ КҮНДҮ ТАБААРЫСТАРБЫТ, төхсүс пилетка тутуах сылыгар үүт ыамын үрдэтигэ дьобунаах кылаанньытын киллэриһин!

(Эбэһээтэлистибэ колхоз ыанньыксыттары уонна бостууктары уопсай мунньахтарынан ылыһынна).

ССКП РАЙКОМУГАР

Партия райкомун бюрота Эрлик Эристиин аатынан колхоз ыанньыксыттары, бостууктары, төхсүс пилетка тутуах сылыгар ССКП КК партияда, советскай норуотка Ыгырытыгыгар эппиэттээн Бүтүн Союзтаагы социалистическай куоталаһыга киллээн туран республика бары ыанньыксыттарыгар уонна бостууктарыгар быйыл сайын маччирэн түөрт ыйы-

гар хас биридн фуражнай ынахтан 1100-түү кг үүтү ыырга ылымны эбэһээтэлистибэлэрин уонна ыгырытылары биһирөөтэ.

Эрлик Эристиин аатынан колхоз бырабыланыытыгар (председатель таб. Филиппов Р. А.), парткомугар (секретарь таб. Дмитриев Н. С.) ыанньыксыттар уонна бостууктар бу аһырылара туолуутун хааччыллар, бары ды-

һаллары ылааларыгар эбэһээтэлиһтэннэ.

ССКП райкомун бюрота Эрлик Эристиин аатынан колхоз сүөсүһүттэрин ыгырытыларын киллэригэр дьүүһтэһини уонна өйөөһүнү тэрийэллэригэр бары парткомнары, парбюралары, колхозтар бырабыланыылары, совхоз дирекциятын эбэһээтэлиһтэ.

Быгыбары көрсө

Нелькан табанһыттарыгар

НЕЛЬКАН (Хабаровская кы-быгыбарыттан ыла түөрт сэл раай), ССТА. Дьүгдүүр сис ха-устатыгар Нельканка уонна йатыгар Нельканнаагы табанһыттар совхоз табаларын үрдэрэ туукалар көргөттэригэр абаах маччиннэлэр. Бостууктар көһү-көн сирдэринэн бытанан өлөрөд-лөр. Ол эрээри вертолёттар ССКП КК быгыбардааччыларга Ыгы-рыта бөдүтөһөһүт хайыаттары саамай ыраах биригээлэлэргэ кытта тлэтиһэр. Агитаторлар бу дьобунаах докумуонна аһа-хыт бөдүдэлэри ыһааһылар. ССРС Верховнай Советын ааспыт

Нельканка уонна Нельканнаагы табанһыттар совхоз табаларын үрдэрэ туукалар көргөттэригэр абаах маччиннэлэр. Бостууктар көһү-көн сирдэринэн бытанан өлөрөд-лөр. Ол эрээри вертолёттар ССКП КК быгыбардааччыларга Ыгы-рыта бөдүтөһөһүт хайыаттары саамай ыраах биригээлэлэргэ кытта тлэтиһэр. Агитаторлар бу дьобунаах докумуонна аһа-хыт бөдүдэлэри ыһааһылар. ССРС Верховнай Советын ааспыт

Сага куорат үөскүүр

БАКУ, ССТА. Ахмедовская Баку сайдытыгы генеральнай хаптаһа, Баку куорат сана бө-лөһү оройуонугар, алта—ССРС Верховнай Советын ааспыт бы-барыһаар икки төгүдэ абаах—быгыбардыр уокрук тэрилин-нэ. Кэлин түөрт сэл устатыгар манна абаах этээһээх уонунан дьыһалар тутулунулар, эргин, общественнай аһылык, олоһу-дьяһагы хааччыллы тэриһтэлэр баар буолдулар. Оройуон ний-лиһиннэ 20 тыһыынча иһиннэ тийдэ.

Баку сайдытыгы генеральнай хаптаһа, Баку куорат сана бө-лөһү оройуонугар, алта—ССРС Верховнай Советын ааспыт бы-барыһаар икки төгүдэ абаах—быгыбардыр уокрук тэрилин-нэ. Кэлин түөрт сэл устатыгар манна абаах этээһээх уонунан дьыһалар тутулунулар, эргин, общественнай аһылык, олоһу-дьяһагы хааччыллы тэриһтэлэр баар буолдулар. Оройуон ний-лиһиннэ 20 тыһыынча иһиннэ тийдэ.

Былаан пуолла

М. А. Иванов сибидиһээһиһэ Субуруускай аатынан совхоз са-һыды иһтар ферманын коллектива ССРС Верховнай Советын бы-барын иһаһыгар социалистическай куоталаһыга киллэһи үлэһипэр. Быйылгы, тутуах сылда 229 ийя саһаһтан 685 оһону ыһааһылар. Атыннык эттэххэ, биридн ийяһтан үстүү оһону ыһааһа сорунта-һыттары чистээһиһи төлөрдүлэр. Ити ааспыт сыллаагы көрдө-рүүлэриннээбэр ордук.

1973 сылда оройуон чөмчөһи саһыды иһтэһиһи М. Р. Неу-тровоһа ийя саһыл аһыһтан 3,8, Светлана Бочкарева 3,5 оһону ыһааһылар ситиһиһэр. Кинилэр бу сэмэй балаһтарын былаан үрдүкү аһыһылар аһыһылар.

П. МАКАРОВ.

ОРОЙУОН БААҢЫНАЛАРЫГАР

ХОРТУОППУЙУ ОЛОРДУУ

Пилетка тутуах сылыгар хаһаайыстыбаларга үс күн-Карл Маркс аатынан колхоз 20 сүөһүнэн ыһааһылар. Ол эрээри Калинин аатынан былааннан ыам ыйын 28 күнүгэр колхоз хортуппуйу олоһууру 22 гектарынан төлөрдө. сабалыы илик. Бу туһуулуубат

Оттон бэрээһэһи тургутууна биһаарыны түртэһиһи туоритар хортуппуйу Эрлик Эристиин дыһаллары хаһаайыстыба са-аатынан колхоз 30, Субуруускай йааччылар, специалисттара аатынан совхоз 24 гектарга ыһаах туһааһтар.

олортулар. Субу күннэргэ ити

В. ЕРМОЛАЕВ.

Хаһаайыстыбаларга паардааһын хаамыта (Ыам ыйын 29-күнү тургутууна)

Хаһаайыстыбалар	былаан	туолла
Ленин	767	240
Эрлик Эристиин	516	230
Калинин	294	160
Карл Маркс	131	—
Субуруускай	1042	—
Оройуон үрдүнн	2400	630

Бу таблицаттан көстөрүнэн паардааһын тэтимэ бары хаһаайы-стыбаларга олус бытаан. Субуруускай аатынан совхоз быйыл 692 гектарга паары хөрүтүөһтэх, 350 гектарга оһорбо сирин туһааһа-һааһааһа. Ол үрдүнэн бу үлэһэ сөптөөх аһаһаннаах техниканы туруора илин. Бэрээһээ эрэ бири трактор үлэһэ ниндэ. Ити тэрээ-һин мөлтөһүн туһута. Оттон Карл Маркс аатынан колхоз, төһө да кыра былааннааһын иһин, дыл бааччыгар дээрн паардааһыт киллэһи илигэ эмэ бири улахан итэһиһинэн буолар.

Онөн субу күннэртэн бары хаһаайыстыбалар паары хөрүтүүгү былааннаах трактордары туох даһаны тутуула суох таһаараллара, үлэ тэтимин күүһүрдэллэрэ наада.

Соботуопка былаана туолуохтаах

Оройуниаады Итребойшество сорууниаады ордона, кылданаах тууохтон ураты, кайаайысты-балартан уонна ийилянныыттон тыа хаһаайыстыбатын бородук-талаары, сыйыстары хомуула-тыыга таһаарар соруулаах. Биг-ыт бэлаамыт азыныт сымла-дар 68 тыһыынча солкубайы-нан адыах, "Аны, кыылетка у-сыйыт сорууларын телорбодох-туу учуоттаахаа, 295 ты-һыынча солкубайдыаа сору-туохкааххаахыт.

Аспыт түрт ый түмтүчү сып анардаары былаамжытан потребошество үрдүн 49 эрдырдыан толорлугут. Эрттен Мындааабытаары предпринимате (директор Д. И. Ноев) ити көмөгө сып анардаары соруаадын 103 бырдырдыан толорон үчүсүй кордорүүлөннө. * Бу боопуроска эртиан Дирижензери пре

приютната (директор - М. Г. Оз-
ложкова) зинэ куһадаҥа суо-
түлүбүх. Оттог Сылдан, Кытаанна
Хатылы пөһлүдүктөрүгөр, үл-
лөх ытыктылымбатын түмүгөр,
баалаһынна быстар куһаҥан ту-
руктаа.

Билгийн оройуон эргэнийн тэрилтэлэрш ийнгэр пөйлдэн-цээн аһылык бөрдүүкталары-нан хааччылгыны биллэрдик түгшары сүрүгэ турар. Ол иһин, бастанан туран, балыктааһыны киэниик тэрийкиллэхтэх. Ик-киһинэ, көшүлөммит көмгэр, тайаы бултуохха. Үсүһүнан, пөйлдөннөттөн сүөлүү, си-бинниһын соротуопкаланыл-дыхтэх. Итиня сөргэ куурусса сымлытын, көтөр этин, отону-аһын да сир аһын, тэлэйи хөмү-бэн туттарыгы сүрүн бөдрөм-төү үүрүөххэ.

Азеныт сымаларга сорогуопка

бу көрүннөрийн былааншара төлөрүлүбүт буолара. Оной быйым ити итэргэни хатылаабыт туһугу үлө тэриллээхтөөх. Сир астарын комбигууга үөрөнөөччилэр анылаах биригээдэлэрин туһаннаахха наада. Маныаха оскуолалар администрацияларын, колхоздор, райкомун кытта эргинэн предприятиелара эрдэттэн көрсөтүлүбүт туһааннаахтар. Үлэни ити курдук тэрийдээххэ, былаан туолар кылаахтар.

Өрйхөн хаһаайхстыбалара
хөргөүлгүдү уонка оҕоруот ас-
тарын государствога туттаралла-
рымыр райНО советуопһага отде-
лын кытта сыйа ахсын дуоҕабар
түһэрээлэр. Ол-бэрэри, балани-
наах үүнүү кыайан хомуллубак-
ка, бу көрүм эмиз маҕдан толо-
руллубат. Онон советуопка уоп-
сай эргиниргэр улаханникы оуус-
тарабыт. Оттон эргини поедпои-

[illegible]

тислара үгүйсгөж, оросжуулж, кирэвч туран хөртүүшпүй, хамшигстаны атын оройуоннартаа тизэйн аралыг нэриглэвч, атыг талбааралдар. Ииникити итинлик хөртүүбөтөх нөхөж, кирэвч түбүсүр шигеткэ быгилгы, тутах сызыгар оройуон хамшигстаныда хөртүүшпүй уонна өдүрүт астарын государствога туттарына сүрү бэлдөмтөлөрүн уураллара баала.

Эргэнгэ предпринимателар бийл сөбөтүүлсн бэлдээний бары көрүнгүзүмүн толорор ийни бөлөрүн тэрөөн үлэтэрин түп-тарых тустазхарт. Пятилетка аасныг сымдарыгар испитии уонга быйылгы оруудахыгы толорор туһутар бары ис сэмэх-тарбытын толору туһанарга кы-ланьмарын!

Д. ЯКОВЛЕВ,
райПО совхоза
отделен улзһитз

Бу тунгалаах

ЭБНИ АҢЫЛЫГЫ ХАЙДАХ БЭЛЭМНИЙГНЭ

Түүхтэн мэлээр бородууц
суйны үрдэнтэй кишин баст
гиг хаачистыбалаах эбини амы
дыгнан хаачынймы улах
суалталаах. Ол ийнл бу үлдэ
оготтаах, идэгийбиг дьону
аныр табыгастаах. Холбур,
сонхол Түүхтэзэи биргаалти
гэр сэл ахсын Н. Н. Дажонол
үлэлнир. Киши, ханна барарл
буоларын курдул, кооньорбону
уонна искусственной дуту оюо
рон. Үгүс сиргэ дууларын наары
нан үрдөрөн идэригтэллэр. От
тон Петр Николаевич бастаан
уутун сылыгэр уонна дьа кыр
бамыг дуларин, комбикоржу,
от сытын кутан булкупар. Ити
түүнүгэр кооньорбо эгонулар
састааба биир тэн температура
оргулар, кооньор. Бу түбэлтэ
буора дулалтат арахсан аниг
гир сөгөр. Олуга ити.

Оттон паарынан үрлөрүнгө буера дуланы кытта холбугу сымдыр, Онон сүөһү буордары сиригэ күбэллэр. Ити куртай, оһөгөс үлэлэрингэр буортулаада биллэр. Ону сэгэ дулда олус аһыйар-күтүбэр. Бу сүөһү аһы буһнар органныгытар уаһын буортулаара даһаастамныта. Уулаах аһах төрүөр өрдүк күһараннык дыйбар.

П. Н. Дыконов 5 центнердээх буочукада 3 центнер дууданы, комбинерму, от сыатын кутар өнтөн ордуга уу. Ол аата хойгу өттө 60 бырыһыанга тэҥнэлэр, Машна аһылыкка бэйэтигэр баар 10 бырыһыан сииги алдыстахха, үөспэй сиигэ 50 бырыһыан буолар. Бу саамый баскыч ньыла, быһата, сенаж оҥоһуулар уус-туобуһа. Кини маһыах ньымаһан эбии аһылыгы баһыинэһинин түмүгэр, ыргытаары мчлат сүөһү привези биэригэ уһаатта. Ол курдук, Түөһүгэ оройуон киэс туттар сүөһүһүттэ-ра М. У. Данилова, Ф. Г. Нику-шенко го.д.а. баар буоллулар.

Н. СОЛОВЬЕВ,
ПЕНСИОНЕР

Е. АНИСИМОВ

Аабааччы этии киллэрэр ●

АЛААСТАРБЫТЫН АРАҢАЧЧЫЛЫАХХА

Сут-кураан даян үгсүүн билэгт даян эрээрбилт 1987 сэлгээххэ Чуралчыха өгөрүнэн-наарынан халыйбтах халаан утун ухун камнэ нүүлсүгүүн далаан тутан хаалбатахныт хомтолоох. Ол дымд аймда баяхсан бэйэтэ кууран-хатан турбут сиря-дойдуну барыгын синигрдэн өмсүүштэ. Күүлэр, кэдүүлэр чөлдүгүр түслүттэрэ, үрэхтэр, үрүүлэр бадыхан ууларын далакхыта суурдубуттара. Ол саас кэрэ да саас эгэ. Тула өтүбүт уулан түөлбүтэ, торго күөх быйагсмыт торолубута. Алаастарбыт аалай солко күөх өтторо нэа анигылан тах-симыттара, үрэхтэрбит үкэр бул-каатаах өтторо үлүһүйүттүү үүнэн үөрдүбүттэрэ. Оччолорго эрдэ өгөһүлүбүт үгүс ахсаан-наах бүүр быһыгтарбыт абыра-быттара, эдйах да буоллар са-на күөлэр үөскэтиллибиттэрэ, үрэхтэр уонна алаастар добуу-нара синигридиллэн, нүүлсүтү-лэн өлгөм-уунууну ылыһымыт.

Ол эрэри бу үлөбүтүн калып өлсө татамьирден бирэбэтибит. Ходуһаны уенна жэтчирээн түөлсүтүүгө аналлаах, кээкил-лөөх тутуулары ымынатыбыт, кинилэри туусаран оңорууга илгит далаһыннаах хамсаһыны оңорботубут. Бэл аалдыкмыт буор ымынтарбытын чөлүтөр туһабэтибит.

Ити түмүтөр азыраак сайын сир-дойду курааннан улахан кыйналбага кырга сындырылган. Ол аралар хорсун-хоодуот колхозташтар, рабочийдар хоннохтоох, сыналганнаах үлэлеринен урах бастарын аныкталган, тайга бастарын тайанан общественнай сүөһүгө дорооххой аһылыгы бөлөмнөнөн (экономическай өтүпкөн обустардарыт даган) кырымтык аһылыктаах, кыйналбаах кытыгы түүрүстүбүт.

Бийгиг оройуонмут 48 тн-
бынча гектар отуур ходоуна-
лаах. Игннтэн 60 бариылана,

атыннык этгэххэ, 28 тыһыынча гектара — алаас сыр, бугуларбит, тоё дэрин алаас быйыһ дойдунанналар, уонунан тыһыынча хороёр муостаахтарын, сыспай сизэллэхтарын оттоон-мастан олорубуттара эбээт. Ыппиэр анал алаастарын ынах, сылгы сүөһү тапсыбатын иаада-тыгар хос-хос ии бүтэйикин эргийэн амьсардаах ас, хаһаастаах арын оҕостон иттиһиһилэрин аспатэхтара. Ол албэда, сүмүһүннээдэ, итэнтэлээдэ алаастарга оттоноро.

Отгон билигтн алаастар уруу
ку быялгннын чөлүгөр түш-
рин, нүөлсүтөр үлэлери күтсө
нытым, кууэтсөз насостарынан
күөлөртөн ууну хачайдаан ыг-
тарамы—кыаллар бопшуроотар.
Хөдүнаны сайылыктартан ала-
рар сиердйэлери тутуу эмне
кыаллар суол.

Субуруускай затынан совхоз
Хатылытаагы уонна Болтонгоо-
бу отделениелара үтүмэн ахсаан-

наах үтүүжинээх алаастардахтар. 1972 сэллэхха Хатылгы Төнгүргөстөх, Чалла, Аччыгый 3бэ, Хаадыма, Болтоого Оспоруун, Быхыма, Бызар тална, ө. д. а. алаастар үстүү-түөртүү сүүс центнердөх өлгөн үүнүүнү биэрбиттэ. Оттон ити алаастар-бытмн ааспых сайын мнах, сыгы суолу тэсепбита, анан салаа да оту ылабахпыхт. Ити үбү дүө алаастары арагаччыныларга сирдөх бытмы, динчнөх ха-ллайынмык сыһын?! Ханнек сирдэри яччирөнгө таһаарары, ханнжгыры ходува өлбөстөрү быһаарарга уоддьаста дин са-ныбын.

Кураан дыллар мэлдэи миннэр бийиги оройтомхутугар аймараттан тутулуктаныыны утары охсубууга хoduһаны түспэригэ, үчөлсүүгэ быһаарылыах дыһаллары иларбыт наада. Айылаа ыарахаттарын туоратар, кыйыр кыйлар билэтин быһаах толору бааллар. Онуоха болдомтону ууруохха, кыһаннааха, үлэни таба тэрийиэхтэ эрэ наада.

Н. СОЛОВЬЕВ,
ПЕНСИОНЕР

Е. АНИСИМОВ

туунаайар. Тын хаанаайыстыбатын
производствотоын хатимниг мө-
ханизациялааһын итгэһэ хими-
зациялааһын, сирн итгэһэ мө-
лөраниялааһын бөдөн програм-
малара олоххо илгэриллэлээр.
Ити сымалга государство ууһа
колхозтар элбэх средстволары
проскуоттуулар. Тын сирдэри-
тар бөдөн идэгитилибит произ-
водство кордебүүлэригэр эппиэт-
тир саһа-техника, итгэралһай
уорурдуу, үүнэйилэр ыарымы-
рын итгэһэ буортулааччылары
тары охсуһар средствол улаи
элбэхки наадалар.

Итинэн сыйбастаан партия партиялай тарилталар, советский уонна тыа хаһаайыстыбаннай органнар, хаһаайыстыбалар салайааччыларын итинэн специалыстарын, тыа сириг бары үлэисттарин итинилэригэр үүнэй иһэр материалнай-техникскэй кмахтары ордук көдүүстэктик туһанар, капиталнай угуулар туһаны баярхыларын күүһүрдэр, сир оҥоһуутун итинэн сүөһү итинин бородууксуйбаларын оҥорон таһаарыккы утумнаахтык үүнүһүрөр, соругу турдурар. Сир быһааны үлэтингэ, сирин туһа-

ныгмы тусарыгта, гектар ах-
смытан халбангаабат үрдүк
үүнүүнү ыдыгы кыһамны
күннэтэ үүбүллүөхтээх.

[illegible]

СССР аграрной политике
партия. Кини Комитетов, Со-
ветской правительством, библи

Нервонуутунан — бүтүнүүтүнэн утумнаахтык уениа дьаныар-
лаахтык олоххо киллэрииллэр.
Бурдук, хлөпөк, рис валовой хо-
муурдара халбака суох үһүл-
лэр, сахарный субүкүлэни, по-
солжечнигы, хортуоппуйу, оро-
руот астарын, сүөхүттэн кыла-
лар аһа-уөлү атыннааһын ула-
тат. Тьаа сирин үлэһиттарин
олахторун уйгүтү үүнэр, салла-
һылар көстүүдлөп тулсар.

Бүтүн Союзтаагы социалисти-
ческэй куоталаһыга киһрэм
туран, дейүү сирн онороччулары
уосна сүбүү интээччилэрэ ыа
хаһайыстыбатын борохууктала-
рын онорон таһарын итиниз-
атымылаһын ааспыт сымлаары
түмүктэриттэн таннары түспө-
кө, өссө аһарарга дулуһаалар.
Саас—үрдүк үүнүү иһин, аба-
һатэлиэтибэлэри төлөрөр иһин
окууһуу аһиэттөөх кэпэ. Кол-
хозтаахтар, совхозтар үлэһитти-
рэ, специалистар ССРС аграрнай
политикатын, партия XXIV съ-
эһин уураахтарын кэлэр да өттү-
гэр чһастөөхтүк элөххө киллэ-
рэргэ бигэ баһаарыннылаахтар.
Н. ОСЫЧКИН.

Н. ОСЫЧКИН

«Правда» пресс-бюрога.

Сибирьд тэрхлэх культуралары мнэм буурэмизохтин
мындалын. Тэнчскай уобалиска хонхуударга аан бастакин
«Каменскэй» селхэ механизаторларын агрегаттарга тэснэмизтара.
Бүтүз Союлтаарга социалистическай куоталаһынга активнай эл
кытат, хайааймстыр ууһитлэро нитилетка тутуах силларга үр-
дүк абэһөөтэлистибнн ылыммытара—киинлэр гектар ахымтан
25-тия центнер бурдугу зомуйоохтаахтар. Ити мнн саяскы мнмн-
га туйгуунук бязамнэммитэра—техника бүтүннүү камгар оро-
муннэммитэ, гол буолар ахсаалнаах уовурту киллэраллиһитэ,
мнмн инниннэри дьааллар комплекстара толорулаубута.

Снимок: ишны бастагы күнүгөр Каменскийдары эргэ окуула пионердара балыныда Виктор Павлович Соколов салыпачылаах зыяно механизатордарын эбурданы талсыгытара. Бу коллестин Түмөнкэй уобаласка трук үнүгүчү ситиһаринар сурамыр.

ССТА фогхроризага.

УУЛУССАЛАРЫ ОНГОУОХХА

Чурапчы сэленимнэтиг уулуссалары олус андыанналар, наһаа хайылым аптааппа буолаллар. Онколог сатыы киби бэре эрийинан омыллар, силлине кэриэте хаһан да куурбат бадалаана үтүс. Хас ардах түстөрүн айы, уулуссаларытынан мастаана кыайын халыпакка, бөл маһаһынарбытыгар киһи кэлбэт.

Маннык олорон сэленимнэ тас көсүүтүн туһунан туту итингий!

«Сельхозтехника» оройуонаары отделениетин, ИМК, хас да комбинат, о.д.а. курдук кыахтаах тэрилтэлэрдэх сэленимнэ уулуссалары онколог кыах суох дьахха кэригэй. Софотох бириччининэн, мин санаабар, жаны ким да аахайбата, тэрийбөтө буолар.

Уулуссалары оноруута, ыраас, культурнай көрүү-күүрүгэ хаһан болромто уурулар дьон ыйытарга тийбэт.

П. СОЛОВЬЕВ

КИИНЭНИ КӨРДӨРҮҮНҮ ТУПСАРЫАХХА

Чурапчы сэленимнэтиг Кырдык, күнгө үтүү-түөр-«Маарымчаан» дьон ааттаах түү сеане көрдөрүлөн барбыта, киинотеатр аһылымбытын киинэни таптааччылар эдэрдиин-кырдыастыын бука бары улахан үөрүүнөн көрсүбүһүт. Театр-театр курдук. Хаһан ил-ленимнэ да күн хайа бадалар көмүгөр таптылар киинэрин көрөбүн. Ону хаһан көрдөрүүтүн хаачыстыбата сага аһарат туруорулабытунаан эмнэ түпсө дьон бүт эрэмминит.

Совхоз Кытаанахтаагы отделениетин Армылаахтаагы биригэдэтиг оройуон киинитин Е. Е. Платонов председателлэх арыгыһыттары, общественнай бэрээдэгин көбөзччилэри үтары охсуһар бөлөх тахсан идиэлэ курдук үлэстэ. Киини састаа-быгар үөрэх, озо, дьахталлар тэрилтэлэрин предствителлэрэ бааллар.

Бөлөх, «күөх мөройго» ыл-

Туһалаах дьаһал

ларбыттары кытта биригдилээн көпөстөн, өйдөтөн, киинэлэртэн арыгыһыттарынын тохтооллору-гар тылларын ылла, сорохтору эмтэтэргэ быһаарда.

Арыгыһыттары дьуулаһаһы-на биригэде уопсай мунньага ытырылымна, онно олбох киһи сырытта. Мунньахха атириксит-

помнэ и дьобто» дьон бөртөхкэй сага киинэ маһнайгы күн 1 чаас 30 мүнүүтө курдук көстү-бүт буоллаһына, иккис күн чаас-тан эрэ ордук бириэмэһэ барда. Кө-рөөччүлэр, туту да өйдөөбөккө-лөр, дьонтон сурадалаһа сырыт-тылар. Ити түмүгөр дьон киинэһэ кэлитэ аһылаан иһэр.

Маннык үлэни ким да хонту-руоллаабата, көрөн дьаһал ыл-бата дьибэ. Театр директордаах дуу, суох дуу? Хаһан бу көннө-рүүлэр?

Марияна ЕГОРОВА.

МАҢНАЙГЫ СЛЕТ

Мугудай селскэй кулуубу-гар ыраастык уаһымыт, үөрбүт-көппүт үөрэнээччилэр, мустубуттара. Колхоз, наһи-лиэк салайааччылар, төрөп-пүттөр амиз кэлбиттэрэ. Итэр үлэһэ директору солбуйааччы К. А. Оконешникова, мунньах кыттылаахтарын эбэрдэлээн туран, туйгуи уонна үчүгэй үөрэнээччилэр маһнайгы слет-тарын аһар. Үөрөх ча-һыгар директору солбуйаач-чы Е. А. Слепцова «Үчүгэй-дик үөрэнни хайдах ситиһил-лэрий?» дьон дакылаатыгар оро үөрэххэ тардыһытыгар, режим суолатыгар, урууска активнай буолууга, үөрэнээч-чи бэрээдэгэр, бичитин-ко-руутун көмүһүнэ уу-уран киһигэ сабыдыаллар, төрөп-пүттөр уонна общественность оһону итинигэ орулларыгар киһигин тохтоото уонна со-руктары туруортаата.

Үөрөх түөрт туйгуннара аалай Сивцева, Настя Дьяконова хай-дах маһнайгы кылаастан ыла туйгунуук үөрэнэлэрин көп-сөтүлэр. Наһилиэк, колхоз са-лайааччылар, төрөппүттөр өһолор ситиспит билиилэрин эсө чингэтэллэритэр, бастыг үөрэнээччилэр кэккэлэрэ ха-нырыгар бадаларын эттилэр.

Түөрт үөрэх туйгуннара аалай ленталары кэттилэр, грамота-лары, балэхтери ылдылар, 67 үчүгөйдик үөрэнээччилэр Мах-тал суруктарынан, сымалаах балэхтеринэн наараадалаһы-лар.

Колхозтаагы комсомольскай тэрилтэ секретара Т. Н. Ва-сильева сайын колхоз произ-водствотыгар үтүө суобас-таахтык үлэстэбит үөрэнээч-чилэргэ өйдөбүннүк балэхте-ри, оскуола директора Р. Д. Алексеев бастыг үөрэнээччи-лэр төрөппүттэригэр Д. В. Сивцевка, М. Е. Дьяконова, В. В. Крюкова грамоталары туттартаатылар.

Слет кыттылаахтара ос-куола бары үөрэнээччилэри-гэр туһаайан ыгырымы ылы-нылар. Түмүгөр концерт көр-дөрдүлөр уонна хаартыскара түстүлэр.

Р. СТЕПАНОВ.

„Хаһан врачтанабыт?“

Итинник тоболоох сурук Мын-дабайы олохтоого А. Ф. Васи-льеваттан кирибэ. Онно Мын-дабайыга враһа суох олороллоро,

ол түмүгөр олохтоохтор үтүстүн оройуон киинигэр Чурапчыга киинэн көрдөргө-баробиркала-тарга күһэллэн эрийдэнэллэрэ, оройуоннаагы эмп холбоһуга бу учаастакка врачтар биригэдэлэ-рин командировкалаабата ыйы-лыбыта уонна Мындабайы ба-лыһатыгар «түргөн көмө» авто-машинатын булаһ биэрэргэ көр-дөбүү өтилибэ. Сурук эмп оройуоннаагы холбоһугун кы-лабынай араһыгар А. И. Перма-ковка дьаһал ылдылытыгар

ыйтыллыбыта.

Онуоха таб. Пермяков маннык эппиэттэте:

«Анна врачбной учаастага ики сыл устата враһа суох оло-ро кырдык. Быыл министр-ствога врачбной надрарга са-йаапна онгортон туралыт.

Сыл минис аһарыгар сорох врачтар график быһытынан Мындабайыга командировкала-ныахтарын сөп. Оттон «түргөн көмө» автомашинатыгар наады-һымы толорор мых суох».

ХАННА ҮӨРЭНЭ БАРЫАХХА? ЧУРАПЧЫТААҢЫ ОҢО АНАЛЛААХ СПОРТИВНОЙ ОСКУОЛАТА

Оскуола үс отделениелаах: көңүл тустууга, оһунан ытыыга, нуучча дуобатыгар.

Талын ылыт көрүгөр дьобурдаах уонна ба-далах VI—X кылаастарга үөрэнэр оһолор (ол иһигэр нуучча дуобатыгар уонна оһунан ытыыга кыргыттар) ымылаллар.

Оскуола үрдүк-спортивной-технической мас-теретноны баһылыгар кыаһы биэрэр, республика уонна дойду сүүнэрдэммит хамаандаларын чилиэннэрин бэлэмниир. Итиллээччилэр оскуо-ланы бүтэримлэригэр «СРС спордуи маастары-гар кандидат» эбэтэр «СРС спордуи маастара» дьон ааттары ылар көсүлүлээхтэр.

Кирөөччилэр физическэй сайдыларыгар хонтуруолунай нуэрманы туттараллар. Сайабыллыһыада үөрэнээччи маннык доку-муоннары сайыарыахтаах:

1. Үөрэнээччи толору личнай дымадыта.
2. Төрөбүтүн туһунан свидетельство.
3. Оскуола маһидаһыны.
4. Оскуолада биэрин туһунан төрөппүт сайа-былыһыныта.
5. Оһодун-дьаһаһын туһунан наһилиэк Сове-тин ыспыраапната.
6. Медицинскэй ыспыраапна.
7. ГТО нуормаларын туттарыны туһунан до-кумуон.

Биһиги оройуон оһолоро докумуоннарын от ыйын 1 күнүгэр дьэри түһэривхтээхтэр. Оттон атын оройуон оһолорун ылы атырдах ыйын 20 күнүгэр дьэри биригдэн көрсөн быһаарыллар.

Озо аналлаах спортивной оскуолатыгар ылы-лыбыттар толору государственнай хааччылыһыга олороллор.

ОСКУОЛА АДМИНИСТРАЦИЯТА.

БУЛТ ВОЛДЬОБУН ТУТУЬУОХХА

Сыл аһыһ уу көтөрүн аһсаа-на аһылаан иһэр. Ити сүрүн бириччинэлэринэн көтөр кынат-таахтара күн-дьыл үсүлүбуйа-тын сөбө суох уларыһыылара, баһаардар барыһылар, киһилэр сымныттарын көмүһан ылыы, үөр таба, араас кыыллар-сүөллөр сийдһиннэри, сороһор эдохими-каллары сөбө суох туттуу, булт бөдбөбүн көһни буолаллар. Ол

түмүгөр Саха сиригэр төрүү-ууһуур көтөр 43 көрүгүнэриттэн билигин 17-рө аһсаан өттүнөн олус аһыаатылар, сорохтор олох дараһы өстөр кутталлаахтар.

Итинэн сибээстэн быыл Саха АССР Министрдарин Сове-тынан андыны бултааһын респу-блика киһи оройуоннарыгар, ол иһигэр биһиэхэ эмнэ бөбү-луһа.

Оройуон киһигэр уонна на-һиликтэргэ андылыһарга онко-тон хонту, ити көтөрдөрү бултаа-һын иһин кытаанах хонтуруол олохтоһуоҕа. Буруйдаахтар кы-таанахтык сэмэллэхтэрэ, ыс-тараанка тархыллыахтара. Бы-һата айылга биһр маһылаах көтөрүн харыстыырга бары дьа-һаллар ымыллыахтара.

Онэн бултуур-балыктыыр общество бары чилиэннэре, об-щественнай ехотинспектордар,

наһиликтэр-Советтара, киһилэр депутаттара, активтар булт бөдбөрүн кытаанахтык туту-һууга хонтуруолу кууһурдалла-ро, браконьердааһын биһр да түбөлтөтө тахсыбатын хааччы-баллара наада.

Н. МОНАСТЫРЕВ, охотовед.

Редакторы солбуйааччы А. Г. ТУРАНТАЕВ.

ТАШКЕННААҢЫ МЕТРОПОЛИТЕН

Узбекистан етолицатыгар метро тутулаа турар. Киһи 12 километр уһунаах аан бастагы линията Чилдизар хойут наһилиһиһэллэх оройуонун күрөт киһини кыта-ры холбоуоҕа. Ташкенаагы метрополитен бырайыага Мос-кватаагы «Метрогипротранс» институтунан ырытталлан оһобуһуллубута.

Снимокка: Ташкенаагы метро үрдүнэн саамай уһун хамаан астынан станцияны тутууга. Бу станция уһуна 284 метрэ тэһнээр.

В. Велижанин уонна А. Геронрик фотолара. ССТА фотохрониката.

БИЙИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс редактор—9-13-95, редакторы солбуйааччы эппиэт-отделлар—9-14-95, уопсай—9-15-05.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР.